

[Breckmann]

cerne fra Fiskasølans hold i et forsøg på at undgå fri konkurrence i køb og salg af fisk og fra de færøske kollektivisternes hold i landsstyret, der nu har mulighed – bedre mulighed end nogen sinde før – for at drive planøkonomi og uddele penge til deres egne vælgere fra dette monopolselskab.

Der næst må vi indkapsle den samlede færøske udlandsgæld og afdrage den over bloktilskuddet i et serielån, som det også er foreslået af Peter Andersen-udvalget. Det synes jeg i hvert fald selv er en god idé, og dér har vi så oplevet, at en blind høne også kan finde korn.

Det er vigtigt, at denne udlandsgæld afdrages fast. Færøerne må ikke længere få lov til – heller ikke af os selv – at optage offentlige udlandslån. Det må være færdigt. Vi må komme af med den vældige gæld, der truer med at vælte ned over os som et sneeskred og knuse os alle sammen.

Men det allervigtigste er, at vi får nedbragt det færøske omkostningsniveau både i erhvervsregi og i offentligt regi.

Finn Lynge (S):

Statsministeren sagde i sin åbningstale i forgårs, at Grønlands økonomiske problemer bundes i, at der i disse år er én og kun én naturressource, som er i stand til at kaste noget af sig, nemlig rejerne. Derudover må landets økonomi hvile på det årlige bloktilskud fra den danske stat.

I øvrigt sagde statsministeren, at det derfor i Grønland er nødvendigt at satse bredt og tænke langt. Der skal nye typer erhverv til. Der skal tænkes i en bred vifte af muligheder fremover, sagde han.

Alt dette er så sandt, som det er sagt. Landets hidtidige ressourcer har svigtet – den ene efter den anden – eller holder en pause i deres afkast. Torsken på bankerne er stort set forsvundet. De kendte, tilgængelige og lønsomme mineraler er sluppet op. Sælskindene, der ligger i stakke og stabler i tusindvis, er blevet usælgelige næsten alle vegne uden for Danmark. Det er sandelig ikke nemt at have med at gøre.

Samtidig er det også de år, hvor det nye Grønlands meget målrettede uddannelsespolitik begynder at give pote. Der er efterhånden rigtig mange særdeles veluddannede og dygtige unge grønlændere, som nu er parate til at

vende tilbage til de hjemlige klipper fra et mangeårigt studieophold i Danmark eller i udlandet. Men hvad skal de lave? Jo, statsministeren har ret: Der skal nye typer erhverv til, og der skal tænkes i en bred vifte af muligheder fremover.

Mulighederne er der jo. Det er trods alt kun en ringe del af landets mineralske potentiel, der er blevet kortlagt i detaljer hidtil. Det er utænkeligt, at der ikke skulle være noget, som det kan lønne sig at gå efter. Der er jo hele tiden rapporter om det ene og det andet, som dukker op under geologernes hakker: zink, sølv, olie, gas, guld. Det er der alt sammen. Vi skal bare have sat fingeren på de forekomster, som ikke blot er der, men som også er tilgængelige og markedsøkonomisk interessante.

Også vand er som bekendt et mineral. Der er et enormt, nærmest grænseløst, vandkraftpotentiel i Grønland. Det har vi jo altid vidst. Vi har bare ikke haft mulighed for så at sige at tage hul på det. Det er ved at ændre sig nu.

Det store vandkraftværk i Buksefjorden ved Nuuk leverer nu store mængder af billig elektricitet og giver næring ikke bare til byens lys- og varmebehov, men nok så meget til fantasien. Hvad kan så stort et elkraftforråd bruges til i årene fremover? Hvad med alle de mange andre steder i Grønland, der teknisk set indbyder til lignende investeringer?

Jo, mulighederne er der. Der skal såmænd nok komme gang i tingene i Grønland. Det er kun et spørgsmål om tid og langsigtede investeringer. Den højtsigtende uddannelsespolitik er en sådan investering.

Som det er både Tinget og regeringen bekendt, har Grønlands landsstyre siden 1988 ført en meget stram økonomisk politik, som ikke giver albuenum for alle de investeringsbehov, som vi vitterlig har. Jeg skal derfor benytte denne lejlighed til at appellere om, at man fra dansk side hjælper os til nytænkning inden for det finansielle. Vi har gennem de senere år gjort gode erfaringer med forskellige former for samarbejde med store danske virksomheder, og det er en linie, vi gerne ser fortsat, ligesom vi også mener, at det må være i den danske stats interesse, at Grønland bliver mere økonomisk selvårent og dermed mindre afhængigt af bloktilskud.

Som sagerne rent faktisk står, kan der ikke være nogen tvivl om prioriteringen. Det er i